

De relatie tussen de implementatie van ouderbetrokkenheid en thuisleesactiviteiten die thuis gedaan worden.

Een onderzoek naar de mate van relatie tussen de implementatie van de component ouderbetrokkenheid van het Success for all-programma door leerkrachten in groep 3 t/m 5 en de thuisleesactiviteiten die ouders met hun kinderen doen.

Student: L.H. Visser (s3682447)

Begeleider: M.J. Mullender-Wijnsma

2^e beoordelaar: MSc. A.G van Assen

Rijksuniversiteit Groningen

Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

Bachelorwerkstuk Academische Pabo (AOLB)

Juni 2022

Inhoud

Abstract	3
Inleiding en theoretisch kader	4
Methode	8
Resultaten.....	16
Conclusie en discussie	23
Literatuurlijst.....	26
Bijlagen	28
Bijlage 1: implementatievragenlijst leerkrachten.....	28
Bijlage 2: vragenlijst ouders	32
Bijlage 3: voorbeelden thuisleesmaterialen	39

Abstract

Research shows that Success for All (SfA) is an evidence based reading program for primary schools. It's an originally American program that has been transformed to a Dutch program with the purpose that every child learns to read well. The Success for All-program consists of a combination of various components. This study focussed on the component 'parent involvement'. The aim of this study was to investigate to which extent there's a relation between the implementation of parent involvement by teachers of grade 3 till 5 and the home reading activities parents do with their children. This is investigated using two questionnaires, one was an implementation questionnaire for teachers and the other was a questionnaire for parents. The analysis of the results is done with SPSS Statistics 26. The results showed that the component parent involvement isn't implemented in the right way by every teacher. Furthermore the results showed that many parents read books to their children or children read themselves at home.

Word count: 7908 words

Inleiding en theoretisch kader

Success for All (SfA) is een bewezen effectief taal- en leesprogramma voor scholen. Het werd voor het eerst geïmplementeerd in 1987 in Amerika en richt zich erop dat ieder kind goed leert lezen (Slavin et al., 2014). Het programma laat hoge leesprestaties zien op scholen in armoedige wijken in Amerika, waar een groot deel van de leerlingen een lastige thuissituatie heeft en hier nadeel van ondervindt op school. Het inzetten van Success for All zorgt ervoor dat de verschillen in leesprestaties tussen kinderen uit verschillende thuissituaties verkleind worden (Borman et al., 2007). In het Success for All programma zijn verschillende effectieve componenten gecombineerd (Cooper et al., 1998). Het is de combinatie van deze componenten die maakt dat de mogelijkheden voor met name risicoleerlingen verbeterd worden (Cooper et al., 1998).

In 2014 werd in Groningen gestart met het aanpassen van het Amerikaanse Success for All programma naar een Success for All programma dat geschikt is voor de Nederlandse onderwijscontext. Hierbij werd ook gekeken naar het Verenigd Koninkrijk, waar het SfA-programma ook al geïmplementeerd werd (Mullender-Wijnsma et al. 2020). In de Nederlandse versie van het Success for All programma zijn de volgende componenten uit het Amerikaanse programma overgenomen: taal- en leesprogramma, samenwerkend leren, tutoring, driemaandelijke toetsing, samenwerking met ouders, Success for All coördinator en training & coaching. Het combineren van deze componenten maakt dat SfA een breed en volledig programma is. Gebleken is dat deze programma's de beste effecten geven voor de leerlingresultaten (Cooper et al., 1998). Binnen het SfA-programma wordt in de klas dagelijks veel tijd en aandacht besteed aan taal en lezen, waarbij samenwerking tussen leerlingen erg belangrijk is. De SfA-coördinator op een school helpt leerkrachten om het programma goed toe te passen in de klas. Ook training en coaching zorgt ervoor dat leerkrachten weten hoe ze het programma goed kunnen toepassen. Iedere drie maanden wordt er een toets afgenomen. Op deze manier wordt de voortgang van alle leerlingen gemonitord en kan ook gekeken worden welke kinderen nog moeite hebben met het lezen. Voor deze leerlingen biedt het SfA-programma tutoring aan (Mullender-Wijnsma et al. 2020). Een ander belangrijk onderdeel van Success for All is de samenwerking met ouders. In dit onderzoek zal ingegaan worden op deze component. Uit meerdere onderzoeken blijkt namelijk dat de samenwerking met ouders erg belangrijk is voor het schoolsucces van kinderen (Epstein, 1991; Fan & Chen, 2001). Het helpen bij het ontwikkelen van leesgewoonten is de meest effectieve vorm van ouderbetrokkenheid bij het lezen (Castro et al., 2015). Binnen Success for All wordt ouders gevraagd om regelmatig thuisleesactiviteiten te doen met hun kind (Success for All Nederland, 2021). Op deze manier ontwikkelen de kinderen leesgewoonten.

Er is recentelijk onderzoek gedaan naar de component samenwerking met ouders. Uit dit onderzoek van Akkermans (2021) blijkt dat er binnen het SfA-programma ruimte is voor verbetering van deze component. Bij een groot deel van de scholen die deelnamen aan het onderzoek was de

implementatie van de samenwerking met ouders onvoldoende (Akkermans, 2021). Het is daarom van belang onderzoek te doen naar de component samenwerking met ouders.

Onder de samenwerking met ouders vallen zowel de betrokkenheid van ouders die op school plaatsvindt, als betrokkenheid van ouders die thuis plaatsvindt. Voorbeelden hiervan zijn respectievelijk de aanwezigheid van ouders bij schoolactiviteiten en het actief aanmoedigen door ouders om thuis met leerzame activiteiten bezig te zijn. Betrokkenheid van ouders op school draagt niet significant bij aan het schoolsucces van kinderen. Ouderbetrokkenheid in de thuisomgeving doet dit wel (Bakker et al., 2013). Ouders spelen namelijk een belangrijke rol in de vroege cognitieve ontwikkeling en latere leerprestaties van kinderen. Kinderen die door hun ouders cognitief gestimuleerd worden, behalen betere schoolprestaties dan kinderen die niet gestimuleerd worden door hun ouders (Mesman, 2010; Success for All foundation, 2013). Volgens Mesman (2010) is het belangrijk dat ouders daarom actief betrokken worden bij programma's ter voorkoming van een leerachterstand, zoals het Success for All programma. Het SFA-programma helpt leerkrachten om goede relaties te onderhouden met leerlingen en hun familie (Success for All foundation, 2013). Een belangrijk onderdeel van de component samenwerking met ouders op Amerikaanse SFA-scholen is het ouder- en familieteam. Dit team focust op de relatie met ouders om betrokkenheid thuis en op school te vergroten (Cooper et al., 1998; Success for All foundation, 2013). Ook op Nederlandse SFA-scholen is er een ouder- en familieteam. Dit team bestaat uit ouders, leerkrachten, de SFA-coördinator en de schooldirecteur. Het team komt elke twee maanden bij elkaar om de activiteiten die vallen onder de ouderbetrokkenheidsmodule te bespreken (Akkermans, 2021). Factoren die invloed hebben op een onjuiste implementatie van het ouder- en familieteam zijn het feit dat leerkrachten weinig informatie hebben over het ouder- en familieteam of dat ze niet weten wat het doel hiervan is (Kuijk et al., 2021).

Echter, de component samenwerking met ouders bestaat binnen het Nederlandse Success for All-programma met name uit het inzetten van thuisleesmaterialen. Het stimuleren van het inzetten van thuisleesmaterialen door ouders heeft twee hoofddoelen. Ten eerste worden de leermogelijkheden van kinderen ook buiten schooluren vergroot, hetgeen de leerontwikkeling stimuleert. Ten tweede worden de prestatieverschillen kleiner door het schoolsucces van onderpresterende kinderen te vergroten, in het bijzonder kinderen die benadeeld worden door lastige thuissituaties (Desforges & Abouchaar, 2003). Op het gebied van lezen is gebleken dat de beste resultaten bereikt worden wanneer een kind dagelijks 20 minuten hardop mag oefenen met lezen en hierop positieve reacties van een volwassene krijgt (Success for All Foundation, 2013). Het is hierbij van belang dat het kind gemotiveerd blijft. Een gebrek aan motivatie kan ontstaan als het kind alleen maar negatieve feedback krijgt. Belangrijk is daarom dat ouders hun kind een compliment geven wanneer het lezen goed gaat en hun kind niet bekritisieren of afwijzen als het kind het lezen lastig vindt (Mesman, 2010).

Uit een systematische review waarin 16 onderzoeken zijn meegenomen, is gebleken dat de implementatie van het Success for All programma per school en leerkracht verschillend is. Dit geldt ook voor de implementatie van de component samenwerking met ouders. Gebleken is dat de

structurele implementatie hiervan erg varieert per school (Kuijk, Mullender-Wijnsma en Bosker, 2021). Echter, het is een beperking dat de onderzoeken die in deze systematische literatuur review zijn meegenomen, gaan over hoe het programma tien jaar geleden functioneerde in Amerika en het Verenigd Koninkrijk (Kuijk, Mullender-Wijnsma en Bosker, 2021). Het is daarom van belang dat er wetenschappelijk onderzoek gedaan wordt naar de huidige implementatie van de component samenwerking met ouders binnen het Nederlandse Success for All-programma.

Uit recent onderzoek van Akkermans (2021) blijkt dat er ruimte is voor verbetering van samenwerking met ouders binnen het Success for All programma. De component samenwerking met ouders bevat werkbaar elementen, maar als geheel is het nog niet werkbaar. Ook kan nog niet bewezen worden dat de samenwerking met ouders effectief is (Akkermans, 2021). Van de zes deelnemende scholen scoorde één school gemiddeld op de implementatie van samenwerking met ouders. De overige vijf scholen scoorden laag op de implementatie van deze component (Akkermans, 2021). Uit het onderzoek van Mullender-Wijnsma et al. (2020) naar de implementatie van Success for All blijkt dat gebruik van thuisleesmaterialen gedurende het schooljaar afnam. Verklaringen die leerkrachten hiervoor gaven, waren dat er weinig animo voor is, er veel invallers zijn geweest, de thuisleesmaterialen thuis weinig gebruikt worden of Success for All werd gedurende het schooljaar op een andere manier ingezet op de school (Mullender-Wijnsma et al., 2020). Ook is gebleken dat niet-westerse migrantenouders thuis vaker en meer interactief betrokken zijn bij de leesontwikkeling van hun kinderen dan Nederlandse ouders. Alleen bij niet-westerse migrantenouders werd er een significant effect van de interventie gevonden wat betreft de frequentie van het doen van thuisleesactiviteiten. Met name deze groep profiteerde dus van de thuisleesmaterialen die zij ontvingen van school (Akkermans, 2021).

Het is van belang onderzoek te doen naar de samenwerking met ouders zodat de implementatie van deze component meer consistent kan worden en er minder variatie zal zijn per school en per ouder.

Uit Amerikaans onderzoek van Christianakis (2011) naar de perceptie van leerkrachten omtrent ouderbetrokkenheid, blijkt dat leerkrachten de hulp van ouders bij leesactiviteiten thuis als meest helpend ervaren. Leerkrachten zien dit als ondersteuning door ouders bij het behalen van de leerdoelen op school en daarmee als vermindering van hun werkdruk. Christianakis (2011) geeft als aanbeveling dat leerkrachten een goede samenwerking met ouders zouden moeten organiseren, in plaats van het enkel leunen op ouders voor hulp. Leerkrachten en ouders bouwen op deze manier samen aan wederkerige allianties die uiteindelijk het leren van het kind zullen bevorderen (Christianakis, 2011). Leerkrachten spelen een belangrijke rol bij het bevorderen van ouderbetrokkenheid. Gebleken is dat de betrokkenheid van ouders afhankelijk is van de mate waarin de school, de leerkrachten en het kind zelf de ouders betrekken bij het schoolleren (Hoover-Dempsey & Sandler in Walker et al. 2005). Uit eerder onderzoek van Hoover-Dempsey et al. (2002) komt naar voren dat ideeën en suggesties van leerkrachten over de manier waarop ouders hun kind kunnen

helpen erg gewaardeerd worden door ouders. Ook blijkt uit gesprekken met ouders dat ze het erg waarderen wanneer leerkrachten concrete opdrachten geven voor thuis (Hoover-Dempsey et al., 1995b). Verder heeft de manier waarop ouders door leerkrachten behandeld worden invloed op de mate waarin ouders zich betrokken voelen bij de school (Desforges & Abouchaar, 2003). Hoe meer leerkrachten ouders benaderen, hoe meer zij bereid zijn om betrokken te zijn bij schoolleven van hun kind (Seitsinger et al., 2008).

Door middel van dit onderzoek zal geprobeerd worden een antwoord te vinden op de volgende onderzoeksvraag: *‘In welke mate is er een relatie tussen de implementatie van de component samenwerking met ouders door leerkrachten in groep 3 t/m 5 en de thuisleesactiviteiten die ouders met hun kinderen doen?’*. Dit zal gedaan worden aan de hand van onderstaande deelvragen:

- 1) In welke mate wordt de component samenwerking met ouders geïmplementeerd door leerkrachten in groep 3 t/m 5?
- 2) In welke mate doen ouders met kinderen uit groep 3 t/m 5 de thuisleesactiviteiten die door de leerkracht aangeboden worden vanuit het SfA-programma?
- 3) In welke mate doen ouders met hun kind uit groep 3 t/m 5 overige thuisleesactiviteiten?

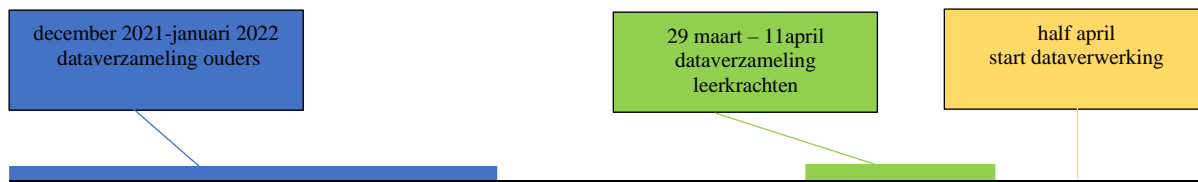
Verwacht wordt dat ouders meer thuisleesactiviteiten met hun kinderen zullen doen wanneer er een hogere mate van implementatie van de component samenwerking met ouders is door leerkrachten.

Methode

Onderzoeksdesign en procedure

Bij dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van zowel een kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksmethode. De data worden namelijk verzameld aan de hand van vragenlijsten met zowel gesloten als open vragen die verspreid worden onder leerkrachten en ouders. De eerste vragenlijst is een online implementatievragenlijst voor leerkrachten, deze lijst is online verspreid en ingevuld via Qualtrics. De implementatievragenlijst is opgesteld door verschillende partijen, namelijk: de SfA-onderzoekers, SfA-ontwikkelaars en studenten. Voorafgaand aan het verspreiden van de implementatievragenlijst is deze gecontroleerd door de ontwikkelaars van het Success for All-programma. Na goedkeuring is de lijst op 29 maart jongstleden verstuurd naar de leerkrachten. Na een aantal weken is er een herinnering verstuurd en ook is via de SfA-coördinatoren het belang van het invullen van de vragenlijst benadrukt. Uiteindelijk was de laatste datum waarop data verzameld zijn op 11 april 2022. Daarnaast is er een papieren vragenlijst verspreid onder ouders van leerlingen in groep 3 t/m 5 op SfA-scholen. Deze vragenlijst is meegegeven aan de leerlingen en ouders konden deze anoniem invullen. Deze dataverzameling heeft plaatsgevonden in december 2021 en januari 2022. In Figuur 1 zijn op een tijdbalk de verschillende fases van het onderzoek weergegeven.

Figuur 1
Tijdbalk onderzoeksfases

Participanten

In totaal zijn er 49 leerkrachten die in hun klas werken met Success for All benaderd voor het invullen van de implementatievragenlijst. De steekproef bestaat uit leerkrachten van drie verschillende scholen. Dit zijn een openbare, een katholieke en een protestants-christelijke basisschool. De scholen werken sinds 2015 met het Success for All-programma. Ze zijn door de Rijksuniversiteit Groningen benaderd voor deelname aan het Success for All-programma. Een voorwaarde voor deelname aan SfA was dat de school te maken had met onderwijsachterstanden. Alle deelnemende scholen hebben een hoog percentage achterstandsleerlingen op hun school. Eén van de drie scholen heeft een periode niet met het programma gewerkt, maar is later weer ingestapt.

Uiteindelijk is de leerkrachtvragenlijst ingevuld door 28 leerkrachten. Voor de beantwoording van deze onderzoeksvraag zijn alleen de data van leerkrachten van groep 3 t/m 5 meegenomen. De reden hiervoor is dat de oudervragenlijst alleen bedoeld is voor ouders met een kind in groep 3 t/m 5. Om een goede vergelijking te kunnen maken tussen de leerkrachtvragenlijst en de oudervragenlijst,

worden daarom ook alleen de data van leerkrachten van groep 3 t/m 5 meegenomen. Op de katholieke school doet groep 3 niet mee aan het Success for All-programma. Van deze school zijn alleen de data van de groepen 4 en 5 meegenomen. De groep leerkrachten die meegenomen wordt in dit onderzoek bestaat uiteindelijk uit 12 leerkrachten, dit zijn alle respondenten die werkzaam zijn in groep 3 t/m 5 op een SfA-school. Hiervan zijn vier leerkrachten werkzaam op de openbare school, twee leerkrachten op de katholieke school en zes leerkrachten op de protestants-christelijke school. De verdeling van respondenten over de groepen 3 t/m 5 is gelijk. Zowel uit groep 3, 4 als 5 zijn er vier respondenten. De leerkrachten hebben toestemming gegeven voor het gebruik van hun gegevens voor dit onderzoek naar het Success for All-programma.

Tabel 1

Algemene gegevens leerkrachten

	n=12
Groep	
- Groep 3	4 (33,3%)
- Groep 4	4 (33,3%)
- Groep 5	4 (33,3%)
Denominatie	
-katholiek	2 (16,7%)
-protestants-christelijk	6 (50,0%)
-openbaar	4 (33,3%)
Andere taken	
- Ja	8 (66,7%)
- Nee	4 (33,3%)
Aantal werkdagen	
- 1	1 (8,3%)
- 2	1 (8,3%)
- 3	3 (25,0%)
- 4	3 (25,0%)
- 5	4 (33,3%)
Voldoende draagvlak binnen de school voor SfA	
- Ja	9 (75,0%)
- Nee	2 (16,7%)
- Weet ik niet	1 (8,3%)

Voor het invullen van de oudervragenlijst zijn 1281 ouders van basisschoolleerlingen in groep 3 t/m 5 benaderd. Voor het beantwoorden van deze onderzoeksvraag zijn alleen de data meegenomen van ouders met een kind op een SfA-school, die de vragenlijst ook daadwerkelijk hebben ingevuld. Dit zijn 164 respondenten. Echter, een aantal respondenten heeft niet alle vragen beantwoord. Aangezien dit slechts enkele vragen betreft is ervoor gekozen de data van deze respondenten wel mee

te nemen in het onderzoek. In de resultaten is daarom per vraag uit de oudervragenlijst weergegeven hoeveel respondenten deze vraag beantwoord hebben. Bij de gesloten vragen varieert dit tussen de 159 en 164 respondenten. Bij de open vragen waar een toelichting gevraagd wordt, ligt het aantal respondenten lager.

Tabel 2

Algemene gegevens ouders

	n=164
Geslacht	
- Man	33 (20,1%)
- Vrouw	131 (79,9%)
Geboorteland	
- Nederland	103 (62,8%)
- Een ander land	61 (37,2%)
Opleidingsniveau	
- Geen diploma/basisschool	9 (5,5%)
- Praktijkonderwijs	3 (1,8%)
- Vmbo-beroepsgericht (basis, kader)	11 (6,7%)
- Vmbo-theoretisch, mavo	7 (4,3%)
- Havo	4 (2,4%)
- Vwo	4 (2,4%)
- Middelbaar beroepsonderwijs (mbo) niveau 1	8 (4,9%)
- Middelbaar beroepsonderwijs (mbo) niveau 2 of hoger	72 (43,9%)
- Hoger beroepsonderwijs (hbo)	30 (18,3%)
- Wetenschappelijk onderwijs (universiteit)	14 (8,5%)
- Anders	2 (1,2%)
Mijn kind zit in	
-groep 3	57 (34,8%)
-groep 4	54 (32,9%)
-groep 5	53 (32,3%)

Beschrijving instrumenten

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag is gebruik gemaakt van twee vragenlijsten. De eerste vragenlijst gaat over de implementatie van het Success for All-programma door leerkrachten (*zie Bijlage 1*). Het bepalen van de betrouwbaarheid voor deze implementatievragenlijst aan de hand van SPSS Statistics was niet mogelijk vanwege de verschillende antwoordschalen die deze vragenlijst bevat. Wel is geprobeerd te zorgen voor een zo hoog mogelijke betrouwbaarheid en validiteit van dit onderzoek. Het verhogen van de validiteit is gedaan door de vragen en antwoordmogelijkheden zo eenduidig mogelijk te maken zodat ze niet op meerdere manieren te interpreteren zijn. De

vraagstellingen in de vragenlijst zijn niet sturend maar objectief, dit vergroot de betrouwbaarheid van de gegeven antwoorden. Verder verhoogt de representatieve steekproef de betrouwbaarheid van dit onderzoek. Van groep 3 t/m 5 zitten er namelijk uit iedere groep vier leerkrachten in de steekproef. Ook bevat de steekproef respondenten van alle drie deelnemende scholen. Het feit dat de steekproef een klein aantal respondenten bevat (n=12) zorgt echter voor een verlaging van de betrouwbaarheid.

De vragenlijst is gemaakt aan de hand van een al bestaande implementatievragenlijst van Success for All die bij eerdere onderzoeken gebruikt is. De vragenlijst is gedeeltelijk aangepast. In de vragenlijst worden eerst een aantal algemene vragen gesteld. Vervolgens wordt de leerkracht doorgestuurd naar de vragen die zijn/haar groep betreffen (groep 1/2, groep 3 of groep 4-8). Er worden dan per component uit het SfA-programma vragen gesteld over de manier waarop leerkrachten het Success for All-programma implementeren in hun klas. Voor de beantwoording van de onderzoeksvraag die centraal staat in dit onderzoek zijn de antwoorden op de vragen bij de component 'samenwerking met ouders' meegenomen. Bij deze component wordt onder andere gevraagd in hoeverre leerkrachten gebruikmaken van de thuisleesmaterialen, in hoeverre deze materialen door de leerlingen thuis gebruikt worden en in welke mate en op welke manier leerkrachten contact hebben met ouders over het thuislezen. De vragen die gesteld worden zijn voor groep 3 en groep 4-8 gelijk, met het enige verschil dat in de vraag over het thuisleesmateriaal voor groep 3 gesproken wordt over 'thuisleesmateriaal' en bij de vraag over thuisleesmateriaal voor groep 4-8 gesproken wordt over 'logboekjes'.

De vragenlijst voor ouders bestaat uit drie onderdelen: vragen over het kind en de taalsituatie thuis, vragen over thuislezen en vragen over de ouder zelf (*zie Bijlage 2*). Voor de beantwoording van deze onderzoeksvraag zijn de data van het onderdeel 'vragen over thuislezen' meegenomen. Dit onderdeel bestaat uit tien meerkeuzevragen waarbij ook telkens een toelichting gegeven kan worden. Er wordt onder andere gevraagd of ouders thuisleesmaterialen van school ontvangen, hoe vaak en welke thuisleesactiviteiten er gedaan worden, of en op welke manier ouders hun kind aanmoedigen om te lezen en of ouders het mogelijk maken voor hun kind om thuis te lezen.

Bij deze vragenlijst was het berekenen van de betrouwbaarheid met SPSS Statistics wederom niet mogelijk gezien de diversiteit van de antwoordschalen. Ook bij deze vragenlijst vergroot de representatieve steekproef de betrouwbaarheid. De verdeling van respondenten met een kind in groep 3, 4 of 5 is nagenoeg gelijk. Daarnaast bevat de steekproef een groot aantal respondenten (n=164), wat ook zorgt voor een grotere betrouwbaarheid. Verder zijn de antwoordmogelijkheden bij de vragen in deze vragenlijst eenduidig en daardoor maar voor één uitleg vatbaar, hetgeen zorgt voor een verhoging van de validiteit van de vragenlijst.

Ouderbetrokkenheid binnen het Nederlandse SfA-programma

De component samenwerking met ouders bestaat uit verschillende onderdelen. Ten eerste het uitdelen van thuisleesmaterialen (*zie Bijlage 3*). De thuisleesopdrachten hebben als doel het stimuleren van het

thuislezen en daarbij het gesprek tussen ouder en kind aan te moedigen. Het doel dat hierbij centraal staat is het verhogen van leesplezier (Success for All Nederland, 2021). Leerlingen uit groep 3 krijgen het samenleesboekje dat die week op school gelezen is mee naar huis. Ze krijgen hier een begeleidende opdracht bij die samen met een ouder of andere volwassene uitgevoerd kan worden. Deze opdracht ziet er in iedere periode van groep 3 anders uit. In het begin van groep 3 is dat een boekenlegger met daarop een opdracht voor iedere dag, vervolgens krijgen groep 3-leerlingen een ‘ik lees met jou-kaart’ mee, hierop staat een opdracht voor die week. Richting het eind van groep 3 krijgen de leerlingen de opdracht om wekelijks een recensie te schrijven bij een boek dat thuis gelezen wordt en in de laatste periode wordt er iedere week een logboekje meegegeven met daarin twee opdrachten waarvan de leerling er één kiest en maakt (Success for All Nederland, 2021). In groep 4 en 5 worden enkel de logboekjes ingezet voor het thuislezen. Wekelijks krijgen de leerlingen een logboekje mee naar huis. Hierin staan verschillende opdrachten waaruit de leerling er één kiest om thuis te maken samen met een ouder/verzorger. Deze opdracht wordt gemaakt naar aanleiding van een tekst die de leerling thuis leest (Success for All Nederland, 2021). De bedoeling is dat de leerkracht deze thuisopdrachten in groep 3 dagelijks en in groep 4 en 5 wekelijks bespreekt in de klas (Success for All Nederland, 2021).

Analyse

Per deelvraag zal in een tabel weergegeven worden welke vragen uit de beide vragenlijsten gebruikt zijn om tot beantwoording van de deelvraag te komen. Ook wordt per deelvraag aangegeven hoe de analyse van de data tot stand gekomen is. De analyse van de data zal gedaan worden aan de hand van SPSS Statistics 26.

Om de eerste deelvraag ‘in welke mate wordt de component samenwerking met ouders geïmplementeerd door leerkrachten in groep 3 t/m 5?’ te beantwoorden, zijn onderstaande vragen meegenomen.

Tabel 1

Gebruikte vragen ter beantwoording van deelvraag 1

Implementatievragenlijst leerkrachten	Vragenlijst ouders
- Q95/Q109 In welke mate is er dit schooljaar gebruik gemaakt van thuisleesmaterialen?	- Q14 Krijgt u materialen (teksten, boeken, opdrachten) om thuis te lezen mee van school?
- Q104/Q113 In welke mate was er contact met ouders over het thuislezen?	- Q13 Krijgt u tips over het thuislezen van school?
- Q106/Q115 Op welke manier heb je ouders gestimuleerd om thuisleesactiviteiten te doen?	

Om te bepalen in welke mate de component samenwerking met ouders geïmplementeerd wordt door leerkrachten in groep 3 t/m 5, zal per vraag bij iedere antwoordmogelijkheid aangegeven worden hoeveel respondenten dit antwoord gekozen hebben. Hierbij zal ook het percentage van het aantal respondenten dat deze antwoordmogelijkheid gekozen heeft, berekend worden. Dit zal ten eerste uitgesplitst worden naar groep 3 en groep 4-5 zodat het onderscheid tussen deze groepen zichtbaar wordt. Hiervoor is gekozen omdat het SfA-programma voor groep 3 verschilt van het SfA-programma voor groep 4-5. Daarnaast zal er een totaal weergegeven worden waarin de groepen 3-5 samengenomen zijn en de totale frequenties en percentages van de groepen 3, 4 en 5 berekend zijn.

Voor het beantwoorden van de tweede deelvraag ‘in welke mate doen ouders met kinderen uit groep 3 t/m 5 de thuisleesactiviteiten die door de leerkracht aangeboden worden vanuit het SfA-programma?’ zijn de vragen uit onderstaande tabel meegenomen.

Tabel 2

Gebruikte vragen ter beantwoording van deelvraag 2

Implementatievragenlijst leerkrachten	Vragenlijst ouders
- Q100/Q110 Werden de thuisleesmaterialen daadwerkelijk thuis gebruikt?	- Q8 Hoe vaak is uw kind thuis met lezen bezig?

Om aan te geven in welke mate ouders met kinderen uit groep 3 t/m 5 de thuisleesactiviteiten doen die door de leerkracht aangeboden worden vanuit het SfA-programma, zal berekend worden bij hoeveel procent van de leerlingen de thuisleesmaterialen daadwerkelijk thuis gebruikt werden (volgens hun leerkracht). Om te kunnen analyseren hoe vaak per week kinderen thuis voorgelezen worden of zelf lezen, wordt per antwoordmogelijkheid bij de vraag ‘hoe vaak is uw kind thuis met lezen bezig?’ berekend hoeveel procent van de ouders dit antwoord gekozen heeft. Ook hier zullen de resultaten zowel uitgesplitst naar groep 3 en groep 4-5, als samengenomen (groep 3-5) weergegeven worden.

Aan de hand van de volgende vragen uit de oudervragenlijst is de derde deelvraag ‘in welke mate doen ouders met hun kind uit groep 3 t/m 5 overige thuisleesactiviteiten?’ beantwoord. Daarnaast zullen ook de resultaten op vraag Q8 uit de oudervragenlijst gebruikt worden voor het beantwoorden van de derde deelvraag.

Tabel 3*Gebruikte vragen ter beantwoording van deelvraag 3*

Implementatievragenlijst leerkrachten	Vragenlijst ouders
	<ul style="list-style-type: none"> - Q9 Maakt u het voor uw kind mogelijk om thuis te lezen? Hiermee wordt bedoeld: 1)leesmateriaal in huis hebben, 2) tijd en ruimte geven om zelf te lezen. - Q10 Praat u met uw kind over lezen en/of moedigt u uw kind aan om thuis te lezen?

Bij de antwoorden op de vragen behorend bij deze derde deelvraag wordt wederom per antwoordmogelijkheid berekend hoeveel procent van de ouders dit antwoord gekozen hebben. Ook nu zullen de resultaten zowel uitgesplitst als samengenomen weergegeven worden. Bij deze vragen is er ook de mogelijkheid om een toelichting te geven bij het meerkeuzeantwoord dat gegeven is. De toelichtingen die ouders gaven, zijn gegroepeerd in verschillende categorieën zodat ze gebruikt kunnen worden in de analyse. Dezelfde of sterk vergelijkbare toelichtingen zijn samengenomen in één categorie. Op basis van de gegeven antwoorden zijn bij de vragen Q9 en Q10 de categorieën gemaakt zoals hierna worden weergegeven.

Q9:

- we hebben zelf boeken in huis of gaan naar de bieb om boeken te lenen
- we maken tijd om te lezen (bijv. altijd na het eten)
- mijn kind heeft een fijne ruimte om te lezen (bijv. slaapkamer)
- anders

Q10:

- ik geef een voorbeeld door zelf te lezen
- ik leg uit waarom het belangrijk is om te lezen
- we lezen veel in dagelijkse situaties (onderweg, in de winkel etc.) of doen spelletjes omtrent lezen
- ik neem de tijd om samen met mijn kind te lezen/over lezen te praten/boeken uit te zoeken.
- stimuleren is niet nodig, mijn kind leest uit zichzelf
- anders

Per categorie wordt aangegeven hoeveel ouders een toelichting hebben gegeven die in deze categorie valt. Ook wordt het bijbehorende percentage berekend. Deze percentages zullen berekend worden over de ouders die een toelichting gegeven hebben. Een groot aantal ouders heeft geen toelichting gegeven, deze ouders zullen daarom niet meegenomen worden in het berekenen van de percentages behorend bij de toelichtingen.

Voor de uiteindelijke beantwoording van de hoofdvraag *‘In welke mate is er een relatie tussen de implementatie van de component ouderbetrokkenheid door leerkrachten in groep 3 t/m 5 en de thuisleesactiviteiten die ouders met hun kinderen doen?’*, zullen de resultaten van de verschillende deelvragen samengenomen worden. De percentages van vergelijkbare vragen uit de leerkrachtvragenlijst en oudervragenlijst zullen met elkaar vergeleken worden. Zo zullen de overeenkomsten en verschillen tussen de leerkrachtvragenlijst en de oudervragenlijst weergegeven worden.

Resultaten

Deelvraag 1

In Tabel 4 worden de resultaten op de eerste deelvraag weergegeven. In de tabel is te zien dat een derde (33,3%) van de leerkrachten helemaal geen thuisleesmaterialen heeft uitgedeeld aan de leerlingen. Dit waren uitsluitend leerkrachten van groep 4 en 5. Te zien is dat alle leerkrachten die de thuisleesmaterialen hebben uitgedeeld, deze ook besproken hebben in de klas. Het komt niet voor dat leerkrachten het materiaal wel uitgedeeld hebben, maar vervolgens niet besproken hebben in de klas.

Daarnaast is in de tabel te zien dat ruim de helft van de ouders (51,2%) aangeeft structureel thuisleesmaterialen mee te krijgen van school. Ook is te zien in welke mate leerkrachten contact hadden met ouders over het thuislezen. Het blijkt dat de meeste leerkrachten (83,3%) ‘af en toe’ of ‘regelmatig’ contact hadden met ouders over het thuislezen.

Het stimuleren van ouders om thuisleesactiviteiten te doen, gebeurt door alle leerkrachten door het te benoemen tijdens oudergesprekken. Daarnaast deden acht van de twaalf leerkrachten (66,7%) dit ook door erover te schrijven op het ouderportaal of in de nieuwsbrief. Er zijn geen leerkrachten die ouders helemaal niet gestimuleerd hebben om thuisleesactiviteiten te doen. Eén leerkracht gaf aan ouders ook nog op een andere manier te stimuleren, namelijk door voor en na schooltijd op het plein te staan en een aantal ouders te spreken. Deze leerkracht vraagt daarbij regelmatig even hoe het lezen gaat. De leerkracht geeft aan dat dit dus informeel en met grote regelmaat gebeurt.

In de vragenlijst voor ouders is gevraagd of ouders tips krijgen over het thuislezen van school. 41,1% van de ouders geeft aan tips te krijgen van school over het thuislezen. 24,5% van de ouders geeft aan soms tips te krijgen van school en 28,2% van de ouders krijgt geen tips van school over het thuislezen.

Tabel 4

Overzicht resultaten implementatie component samenwerking met ouders, weergegeven in frequenties en percentages.

Vragen	Antwoordmogelijkheden	Frequentie (percentage)		
		Groep 3	Groep 4-5	Groep 3-5
Q95/Q109 In welke mate is er dit schooljaar gebruik gemaakt van de thuisleesmaterialen/logboekjes?	- Niet uitgedeeld	0 (0,0%)	4 (50,0%)	4 (33,3%)
	- Uitgedeeld, maar niet besproken tijdens de les	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
	- Dagelijks besproken in de klas	1 (25,0%)	0 (0,0%)	1 (8,3%)
	- Wekelijks besproken in de klas	2 (50,0%)	3 (37,5%)	5 (41,7%)
	- Af en toe besproken in de klas	1 (25,0%)	1 (12,5%)	2 (16,7%)
Q14 Krijgt u materialen (teksten, boeken, opdrachten) om thuis te lezen mee van school? (n=164)	- Weet ik niet	0 (0,0%)	2 (1,9%)	2 (1,2%)
	- Nee	2 (3,5%)	23 (21,5%)	25 (15,2%)
	- Soms wel, soms niet	15 (26,3%)	38 (35,5%)	53 (32,3%)
	- Ja	40 (70,2%)	44 (41,1%)	84 (51,2%)
Q104/Q113 In welke mate was er contact met ouders over het thuislezen?	- Niet	0 (0,0%)	1 (12,5%)	1 (8,3%)
	- Af en toe	2 (50,0%)	3 (37,5%)	5 (41,7%)
	- Regelmatig	2 (50,0%)	3 (37,5%)	5 (41,7%)
	- Vaak	0 (0,0%)	1 (12,5%)	1 (8,3%)
Q106/Q115 Op welke manier heb je ouders gestimuleerd om thuisleesactiviteiten te doen?	- Ik heb ouders niet gestimuleerd	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
	- Ik benoemde het tijdens oudergesprekken	4 (100,0%)	8 (100,0%)	12(100,0%)
	- Ik schreef erover op het ouderportaal of in de nieuwsbrief	4 (100,0%)	4 (50,0%)	8 (75,0%)
	- Op een andere manier, namelijk	0 (0,0%)	1 (12,5%)	1 (8,3%)
Q13 Krijgt u tips over het thuislezen van school? (n=163)	- Weet ik niet	7 (12,3%)	3 (2,8%)	10 (6,1%)
	- Nee	14 (24,6%)	32 (30,2%)	46(28,2%)
	- Soms wel, soms niet	11 (19,3%)	29 (27,4%)	40(24,5%)
	- ja	25 (43,9%)	42 (39,6%)	67(41,1%)

Deelvraag 2

In de implementatievragenlijst is leerkrachten gevraagd of de leerlingen uit hun klas de thuisleesmaterialen ook daadwerkelijk thuis gebruiken. De resultaten op deze vraag zijn te vinden in Tabel 5. In deze tabel is te zien dat de helft van de leerkrachten (50%) aangeeft dat de thuisleesmaterialen door ongeveer 50% van de kinderen gebruikt werd thuis. Er zijn geen leerkrachten die aangeven dat de thuisleesmaterialen door alle kinderen gebruikt werden. In de vragenlijst voor ouders is gevraagd hoe vaak het kind thuis met lezen bezig is. Dit is opgesplitst in voorlezen en zelf lezen. De frequenties en percentages zijn te zien in Tabel 5. Het staafdiagram bij Figuur 2 laat zien dat

er een min of meer trapsgewijze opbouw is in de frequentie waarmee kinderen zelf lezen of voorgelezen worden.

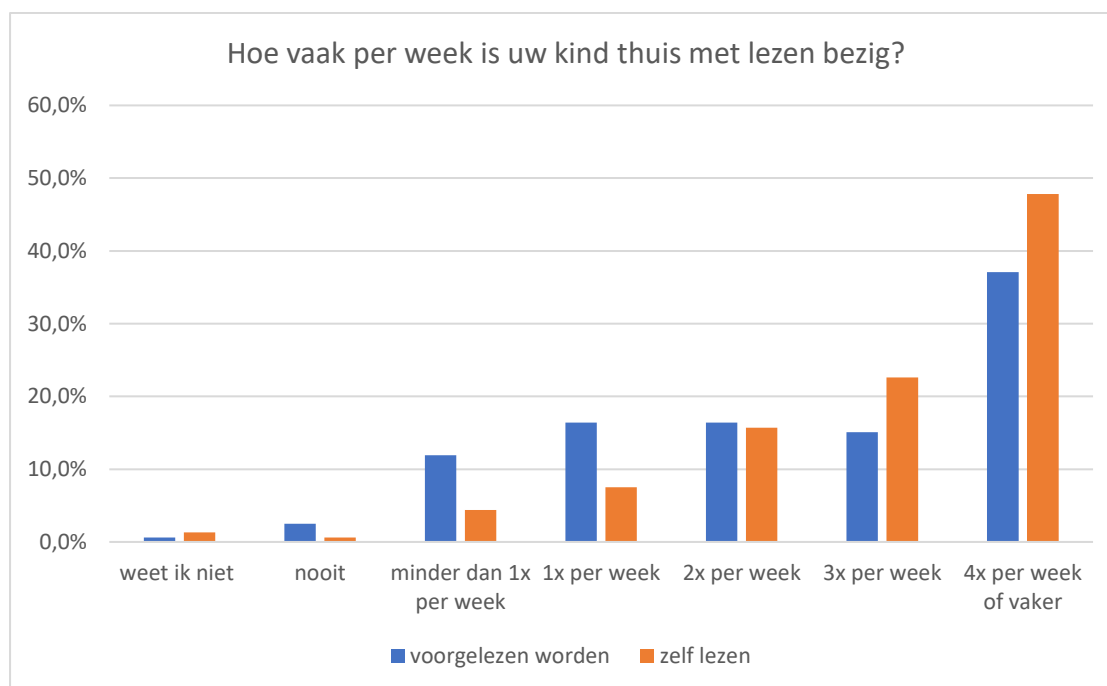
Tabel 5

Overzicht resultaten thuisleesactiviteiten vanuit SfA, weergegeven in frequenties en percentages.

Vragen	Antwoordmogelijkheden	Frequentie (percentage)		
		Groep 3	Groep 4-5	Groep 3 t/m 5
Q100/Q110 Werden de thuisleesmaterialen daadwerkelijk thuis gebruikt?	- Dit weet ik niet	0 (0,0%)	2 (25,0%)	2 (16,7%)
	- Ja, door alle kinderen.	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
	- Ja, door ongeveer 75% van de kinderen.	1 (25,0%)	2 (25,0%)	3 (25,0%)
	- Ja, door ongeveer 50% van de kinderen.	2 (50,0%)	4 (50,0%)	6 (50,0%)
	- Ja, door ongeveer 25% van de kinderen.	1 (25,0%)	0 (0,0%)	1 (8,3%)
Q8 Hoe vaak per week is uw kind thuis met lezen bezig? - voorgelezen worden. (n=159)	- Weet ik niet	0 (0,0%)	1 (1,0%)	1 (0,6%)
	- Nooit	0 (0,0%)	4 (3,8%)	4 (2,5%)
	- Minder dan 1x per week	6 (10,9%)	3(12,5%)	19 (11,9%)
	- 1x per week	4 (7,3%)	22(21,2%)	26 (16,4%)
	- 2x per week	8 (14,5%)	18(17,3%)	26 (16,4%)
	- 3x per week	8 (14,5%)	16(15,4%)	24 (15,1%)
	- 4x per week of vaker	29 (52,7%)	30(28,8%)	59 (37,1%)
Q8 Hoe vaak per week is uw kind thuis met lezen bezig? - zelf lezen. (n=159)	- Weet ik niet	0 (0,0%)	2 (1,9%)	2 (1,3%)
	- Nooit	1 (1,9%)	0 (0,0%)	1 (0,6%)
	- Minder dan 1x per week	2 (3,7%)	5 (4,8%)	7 (4,4%)
	- 1x per week	2 (3,7%)	10 (9,5%)	12 (7,5%)
	- 2x per week	9 (16,7%)	16(15,2%)	25 (15,7%)
	- 3x per week	10 (18,5%)	26(24,8%)	36 (22,6%)
	- 4x per week of vaker	30 (55,6%)	46(43,8%)	76 (47,8%)

Figuur 2

Staafdiagram frequentie zelf lezen en voorgelezen worden, weergegeven in percentages.

Deelvraag 3

Tabel 6 geeft de resultaten op de derde deelvraag weer. Ten eerste is te zien of ouders het voor hun kind mogelijk maken om thuis te lezen. De meeste ouders (79,5%) beantwoorden deze vraag met 'ja, altijd'. Bij deze vraag was er ruimte voor ouders om hun antwoord toe te lichten. De toelichtingen zijn gegroepeerd in vier verschillende categorieën. Ruim de helft van de ouders (51,3%) heeft zelf boeken in huis of gaat naar de bibliotheek om boeken te lenen. Een ouder geeft bijvoorbeeld als toelichting 'mijn dochter leest graag en ik zorg ervoor dat zij de nodige materialen thuis heeft'. 23,8% van de ouders maakt tijd om te lezen, dit doen ze bijvoorbeeld 's avonds na het eten of net voor het slapen gaan. 13,8% van de ouders geeft aan dat zijn/haar kind een fijne ruimte heeft om te lezen. Een voorbeeld dat hierbij veel genoemd wordt, is de slaapkamer van het kind. Verder heeft een deel van de ouders (11,3%) een andere toelichting gegeven die niet onder de genoemde categorieën viel. Zo gaven ouders aan soms te vergeten het mogelijk te maken voor hun kind om thuis te lezen of hier geen tijd voor te hebben.

Daarnaast laat de tabel ook zien of ouders met hun kind praten over lezen en/of hun kind aanmoedigen om thuis te lezen. De meerderheid van de ouders (65,6%) doet dit. Ook bij deze vraag konden ouders een toelichting geven bij hun antwoord. Een deel van de ouders (8,2%) leest zelf en geeft daarmee een voorbeeld voor het kind. 17,3% van de ouders legt zijn/haar kind uit waarom het belangrijk is om te lezen. Ouders noemden hierbij bijvoorbeeld dat ze vertellen dat hun kind daardoor meer woorden leert, dat het belangrijk is voor later bij je werk of omdat je door lezen meer kennis opdoet. Een van de ouders geeft bijvoorbeeld als toelichting 'ik geef vaak aan dat het belangrijk is om

te lezen omdat je het voor alles in het leven nodig hebt'. Een aantal ouders (6,4%) geeft aan dat ze spelletjes doen die met lezen te maken hebben of dat ze veel lezen in dagelijkse situaties, voorbeelden die genoemd werden waren verkeersborden of verpakkingen. 36,4% van de ouders schrijft in de toelichting dat ze tijd nemen om samen met het kind boeken uit te zoeken in de winkel of de bibliotheek, samen te lezen en/of om samen over lezen te praten. Meerdere ouders gaven hierbij aan dat ze hun kind vaak complimenten geven en positief bekrachtigen bij het lezen. 8,2% van de ouders geeft aan dat het niet nodig is hun kind te stimuleren om te lezen omdat het kind uit zichzelf al leest. 23,6% van de ouders geeft een toelichting die niet valt onder de genoemde categorieën. Voorbeelden hiervan zijn dat ouders aangeven hun kind te verplichten om te lezen, het kind te belonen voor het lezen of dat ze hun kind aanmoedigen om te lezen door te zorgen voor leuk leesmateriaal.

Tabel 6

Overzicht resultaten overige thuisleesactiviteiten, weergegeven in frequenties en percentages.

Vragen	Antwoordmogelijkheden	Frequentie (percentage)		
		Groep 3	groep 4-5	groep 3-5
Q9 Maakt u het voor uw kind mogelijk om thuis te lezen? (n=161)	- Nee	1 (1,8%)	5(4,8%)	6 (3,7%)
	- Ja, als mijn kind daarom vraagt.	12 (21,4%)	15 (14,3%)	27 (16,8%)
	- Ja, altijd	43 (76,8%)	85 (81,0%)	128 (79,5%)
Toelichting (n=80)	- We hebben zelf boeken in huis of gaan naar de bieb om boeken te lenen.	13 (43,3%)	28 (56,0%)	41 (51,3%)
	- We maken tijd om te lezen (bijv. altijd na het eten)	8 (26,7%)	11 (22,0%)	19 (23,8%)
	- Mijn kind heeft een fijne ruimte om te lezen (bijv. slaapkamer)	4 (13,3%)	7 (14,0%)	11 (13,8%)
	- Anders	5 (16,7%)	4 (8,0%)	9 (11,3%)
Q10 Praat u met uw kind over lezen en/of moedigt u uw kind aan om thuis te lezen? (n=163)	- Nee	1 (1,8%)	7 (6,5%)	8 (4,9%)
	- Soms	13 (23,2%)	35 (32,7%)	48 (29,4%)
	- ja	42 (75,0%)	65 (60,7%)	107 (65,6%)
Toelichting (n=110)	- Ik geef een voorbeeld door zelf te lezen.	4(8,7%)	5 (7,8%)	9 (8,2%)
	- Ik leg uit waarom het belangrijk is om te lezen.	5 (10,9%)	14 (21,8%)	19 (17,3%)
	- We lezen veel in dagelijkse situaties. (onderweg, in de winkel etc.) of doen spelletjes omtrent lezen	5 (10,9%)	2 (3,1%)	7 (6,4%)
	- ik neem de tijd om samen met mijn kind te lezen/over lezen te praten/boeken uit te zoeken.	19 (41,3%)	21 (32,8%)	40 (36,4%)
	- stimuleren is niet nodig, mijn kind leest uit zichzelf	3(6,5%)	6 (9,4%)	9 (8,2%)
	- anders	10 (21,7%)	16 (25,0%)	26 (23,6%)

Hoofdvraag

Tenslotte kunnen aan de hand van de drie deelvragen de resultaten op de hoofdvraag ‘*In welke mate is er een relatie tussen de implementatie van de component ouderbetrokkenheid door leerkrachten in groep 3 t/m 5 en de thuisleesactiviteiten die ouders met hun kinderen doen?*’ weergegeven worden. Uit deelvraag 1 komt naar voren een derde van de leerkrachten (33,3%) de thuisleesmaterialen niet uitdeelt. Twee derde van de leerkrachten (66,7%) deelt het materiaal wel uit en bespreekt dit ook in

meer of mindere mate in de klas. 51,2% van de ouders geeft aan thuisleesmateriaal van de leerkracht te ontvangen. 32,3% van de ouders ontvangt het thuisleesmateriaal soms wel en soms niet. In Tabel 7 wordt eerst weergegeven wat leerkrachten zeggen over het uitdelen van thuisleesmateriaal en daaronder wordt weergegeven wat ouders zeggen over het ontvangen van thuisleesmateriaal.

Tabel 7

Uitdelen en ontvangen thuisleesmateriaal, vergelijking tussen leerkrachten en ouders weergegeven in frequenties en percentages.

Vragen	Antwoordmogelijkheden	Frequentie (percentage)		
		Groep 3	Groep 4-5	Groep 3-5
Q95/Q109 In welke mate is er dit schooljaar gebruik gemaakt van de thuisleesmaterialen/logboekjes?	- Niet uitgedeeld	0 (0,0%)	4 (50,0%)	4 (33,3%)
	- Uitgedeeld, maar niet besproken tijdens de les	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
	- Dagelijks besproken in de klas	1 (25,0%)	0 (0,0%)	1 (8,3%)
	- Wekelijks besproken in de klas	2 (50,0%)	3 (37,5%)	5 (41,7%)
	- Af en toe besproken in de klas	1 (25,0%)	1 (12,5%)	2 (16,7%)
Q14 Krijgt u materialen (teksten, boeken, opdrachten) om thuis te lezen mee van school? (n=164)	- Weet ik niet	0 (0,0%)	2 (1,9%)	2 (1,2%)
	- Nee	2 (3,5%)	23 (21,5%)	25 (15,2%)
	- Soms wel, soms niet	15 (26,3%)	38 (35,5%)	53 (32,3%)
	- Ja	40 (70,2%)	44 (41,1%)	84 (51,2%)

Uit deelvraag 2 komt naar voren dat 75% van de leerkrachten aangeeft dat het thuisleesmateriaal door ongeveer 50%-75% van de leerlingen daadwerkelijk thuis gebruikt wordt. Uit de oudervragenlijst blijkt dat de meeste kinderen (85%) minstens één keer per week voorgelezen wordt en nog meer kinderen (93,6%) lezen minstens één keer per week zelf.

Uit deelvraag 3 blijkt dat het grootste deel van de ouders het altijd mogelijk maakt voor hun kind om thuis te lezen (79,5%) en ook regelmatig met hun kind praat over lezen of hun kind aanmoedigt om te lezen (65,6%).

Conclusie en discussie

Aan de hand van dit onderzoek is geprobeerd een antwoord te vinden op de hoofdvraag ‘*In welke mate is er een relatie tussen de implementatie van de component ouderbetrokkenheid door leerkrachten in groep 3 t/m 5 en de thuisleesactiviteiten die ouders met hun kinderen doen?*’. Om deze hoofdvraag te beantwoorden zijn er drie deelvragen opgesteld:

- 1) In welke mate wordt de component samenwerking met ouders geïmplementeerd door leerkrachten in groep 3 t/m 5?
- 2) In welke mate doen ouders met kinderen uit groep 3 t/m 5 de thuisleesactiviteiten die door de leerkracht aangeboden worden vanuit het SfA-programma?
- 3) In welke mate doen ouders met hun kind uit groep 3 t/m 5 overige thuisleesactiviteiten?

Uit de resultaten die betrekking hebben op de eerste deelvraag komt naar voren dat slechts een derde van de leerkrachten (33,3%) de component samenwerking met ouders op de juiste manier implementeert. Deze leerkrachten delen de thuisleesmaterialen uit en bespreken deze in de klas zoals aangegeven is in de handleiding. Eveneens een derde deel van de leerkrachten (33,3%) deelt de materialen niet uit en de overige leerkrachten (33,3%) delen de materialen wel uit, maar bespreken deze niet vaak genoeg in de klas. Ook blijkt uit de oudervragenlijst dat slechts ruim de helft van de ouders (51,2%) structureel thuisleesmaterialen van school ontvangt. De andere helft van de ouders (48,8%) ontvangt deze materialen niet, soms of weet niet of hij/zij deze materialen ontvangt. Dit betekent dus dat de component samenwerking met ouders niet volledig geïmplementeerd wordt zoals bedoeld. In de handleiding staat namelijk dat leerkrachten in groep 4 en 5 logboekjes zouden moeten meegeven aan de leerlingen en deze wekelijks zouden moeten bespreken in de klas (Success for All Nederland, 2021). In groep 3 is het de bedoeling dat het thuisleesmateriaal dagelijks besproken wordt (Success for All Nederland, 2021). Zowel uit de oudervragenlijst als uit de leerkrachtvragenlijst blijkt dat dit lang niet altijd het geval is en dat de component samenwerking met ouders dus nog niet geïmplementeerd wordt zoals dat volgens het Success for All-programma zou moeten. Dit komt overeen met de resultaten van het onderzoek van Akkermans (2021) waaruit bleek dat de implementatie van de component samenwerking met ouders op een groot deel van de scholen nog onvoldoende was. Wat betreft de implementatie van de samenwerking met ouders en dan met name het uitdelen van thuisleesmateriaal valt nog veel winst te behalen voor Success for All om te komen tot een juiste implementatie van deze component. Overigens blijkt uit de resultaten wel dat alle leerkrachten ouders stimuleren om thuisleesactiviteiten te doen, dit doen ze voornamelijk door het te benoemen tijdens oudergesprekken en door erover te schrijven in de nieuwsbrief of op het ouderportaal. Uit onderzoek van Seitsinger et al. (2008) blijkt dat dit positief is voor de betrokkenheid van ouders. Het is namelijk zo dat hoe meer leerkrachten ouders benaderen, hoe meer zij bereid zijn om betrokken te zijn bij het schoolleven van hun kind (Seitsinger et al., 2008).

Ook heeft het grootste deel van de leerkrachten (83,3%) 'af en toe' of 'regelmatig' contact met ouders over het thuislezen. Alhoewel het inzetten van het thuisleesmateriaal dus niet helemaal op de juiste wijze gebeurt, hebben leerkrachten wel contact met ouders over het thuislezen en stimuleren zij ouders ook om thuisleesactiviteiten te doen met hun kinderen.

Met betrekking tot deelvraag 2 is uit de leerkrachtvragenlijst naar voren gekomen dat de thuisleesmaterialen niet door alle leerlingen thuis gebruikt worden. 75% van de leerkrachten geeft aan dat het thuisleesmateriaal door ongeveer 50%-75% van de leerlingen thuis gebruikt wordt, dit blijft echter een schatting voor leerkrachten omdat zij niet precies weten hoe het thuisleesmateriaal thuis ingezet wordt. Uit de oudervragenlijst blijkt dat er maar weinig kinderen zijn die nooit voorgelezen worden of nooit zelf lezen. Een aanzienlijk aantal kinderen wordt zelfs vaker dan 4x per week voor gelezen (37,1%) en bijna de helft van de kinderen (47,8%) leest vaker dan 4x per week zelf. Toch kan uit deze resultaten niet opgemaakt worden of dit gaat om het thuisleesmateriaal van Success for All dat het kind van school heeft meegekregen of dat het gaat om eigen leesboeken. Er kan uit de leerkrachtvragenlijst geconcludeerd worden dat niet alle ouders de thuisleesactiviteiten doen die door de leerkracht worden aangeboden vanuit het SfA-programma. Toch worden veel kinderen thuis wel regelmatig voorgelezen of lezen ze thuis zelf meerdere keren per week. Om echt een goed beeld te krijgen of de thuisleesmaterialen van het SfA-programma thuis gebruikt worden, zou er bij eventueel vervolgonderzoek nog een extra vraag opgenomen moeten worden in de vragenlijst voor ouders. Namelijk de volgende vraag: 'In welke mate gebruiken jullie thuis de thuisleesmaterialen uit het SfA-programma?'.

Uit de resultaten die betrekking hebben op de derde deelvraag blijkt dat het overgrote deel van de ouders (79,5%) het altijd mogelijk maakt voor hun kind om thuis te lezen. De meerderheid van de ouders (66,7%) heeft zelf boeken in huis of gaat naar de bibliotheek om boeken te lenen. Ook is gebleken dat de meeste ouders (95,0%) (soms) met hun kind praten over lezen en/of hun kind aanmoedigen om thuis te gaan lezen. Een aanzienlijk deel van de ouders (30,0%) doet dit door de tijd te nemen om samen met het kind boeken uit te zoeken in de winkel/bibliotheek, samen te lezen en/of door samen over lezen te praten. Naast het lezen uit het thuisleesmateriaal worden er dus thuis ook veel eigen boeken gelezen, soms samen met ouders. Daarnaast noemen ouders ook andere thuisleesactiviteiten zoals spelletjes die met lezen te maken hebben en het lezen in dagelijkse situaties zoals het lezen van verpakkingen. Er kan dus geconcludeerd worden dat een heel groot deel van de ouders hun kind aanmoedigt om thuis boeken te lezen en zelf ook tijd vrij maakt om dit samen met het kind te doen.

De verwachting was dat ouders meer thuisleesactiviteiten met hun kinderen zouden doen wanneer er een hogere mate van implementatie van de component samenwerking met ouders is door leerkrachten. Aan de hand van de resultaten kan deze verwachting niet bevestigd worden. Het blijkt namelijk uit de leerkrachtvragenlijst dat de implementatie van de component ouderbetrokkenheid door de meerderheid van de leerkrachten (66,7%) niet of niet op de juiste manier gebeurt. Wel zijn

kinderen thuis toch veel met lezen bezig. Dit betreft zowel voorlezen als zelf lezen. Ondanks het feit dat de implementatie door leerkrachten in veel gevallen niet juist is, worden er thuis dus wel veel thuisleesactiviteiten gedaan.

Echter, het is lastig een relatie te beschrijven tussen de implementatie door leerkrachten en de thuisleesactiviteiten die ouders thuis doen omdat er gebruik gemaakt is van twee verschillende vragenlijsten die niet gemaakt zijn om aan elkaar te koppelen en met elkaar te vergelijken. De vragen die in de implementatievragenlijst voor leerkrachten gesteld worden zijn niet één op één te koppelen aan vragen die in de oudervragenlijst gesteld worden. Het is daarom ook niet mogelijk om een statistische toets uit te voeren om zo de samenhang tussen vragen te berekenen. Verder was er bij beide vragenlijsten sprake van diverse antwoordschalen waardoor er geen betrouwbaarheid van de gehele vragenlijst kon worden vastgesteld.

Een andere beperking van dit onderzoek is het aantal respondenten dat deelgenomen heeft aan de leerkrachtvragenlijst. Deze vragenlijst is naar 49 leerkrachten gestuurd en uiteindelijk hebben slechts 28 leerkrachten de vragenlijst ingevuld. Gezien het feit dat dit onderzoek alleen betrekking heeft op leerkrachten van groep 3 t/m 5 voldeed een deel van de leerkrachten niet aan de inclusiecriteria en zodoende bestond de steekproef uiteindelijk uit slechts 12 leerkrachten. Voor een volgend onderzoek zou het, om betrouwbaardere resultaten te krijgen, wenselijk zijn dat de groep respondenten aanzienlijk groter is. De oudervragenlijst daarentegen heeft meer respons opgeleverd en is ingevuld door 164 ouders. Dit vergroot de kans dat de resultaten die uit deze vragenlijst naar voren zijn gekomen een goed beeld geven en representatief zijn. Bij een vervolgonderzoek zou dus ingezet moeten worden op het werven van meer leerkrachten voor deelname aan het onderzoek.

Literatuurlijst

- Akkermans, M. (2021). *Raising Readers: stimulating home-based parental literacy involvement in the first, second, and third grade*. University of Groningen. <https://doi.org/10.33612/diss.193631765>
- Bakker, J., Denessen, E., Dennissen, M., & Oolbekkink-Marchand, H. (2013). *Leraren en ouderbetrokkenheid. Een reviewstudie naar de effectiviteit van ouderbetrokkenheid en de rol die leraren daarbij kunnen vervullen [Teachers and parental involvement. A review study on the effectiveness of parental involvement and the role teachers can play in it]*. Radboud University.
- Borman, Geoffrey & Slavin, Robert & Cheung, Alan & Chamberlain, Anne & Madden, Nancy & Chambers, Bette. (2007). Final Reading Outcomes of the National Randomized Field Trial of Success for All. *American Educational Research Journal*. 44. 10.3102/0002831207306743.
- Castro, M., Expósito-Casas, E., López-Martín, E., Lizasoain, L., Navarro-Asencio, E., & Gaviria, J. L. (2015). Parental involvement on student academic achievement. *Educational Research Review*, 14, 33-46. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2015.01.002>
- Cooper, R., Slavin, R. E., & Madden, N. A. (1998). *Success for All: Improving the Quality of Implementation of Whole-School Change through the Use of a National Reform Network*.
- Desforges, C., & Abouchar, A. (2003). *The impact of parental involvement, parental support and family education on pupil achievements and adjustment: A literature review*. Department for Education and Skills
- Epstein, J. L. (1991) Paths to partnership: What can we learn from federal, state, district, school initiatives. *Phi Delta Kappan*, 72(5), 344-349
- Fan, X. & Chen, M. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A metaanalysis. *Educational Psychology Review*, 13(1), 1-22. <https://doi.org/10.1023/A:1009048817385>
- Hoover-Dempsey, K.V., Bassler, O.C. & Burrow, R. (1995b). Parents' Reported Involvement in Students' Homework: Strategies and Practices. *The Elementary School Journal*., 95(5), 435-450.
- Hoover-Dempsey, K.V., Walker, J.M.T., Jones, K.P. & Reed, R.P. (2002). Teachers Involving Parents TIP: results of an in-service teacher education program for enhancing parental involvement. *Teaching and Teacher Education* 18, 843–867.

- Hoover-Dempsey, K.V., Walker, J.M.T., Sandler, H.M., Whetsel, D., Green, C.L., Wilkins, A.S. & Closson, K. (2005). Why Do Parents Become Involved? Research Findings and Implications. *The Elementary School Journal*, 106(2), 105-130.
- Kuijk van, M., Mullender-Wijnsma, M., & Bosker, R. (2021). A Systematic Review of Studies Addressing the Implementation of the Evidence-Based Whole-School Reform “Success for All”. *ECNU Review of Education*, 4(1), 128-163.
- Mesman, J. (2010). Oud geleerd, jong gedaan. Investeren in ouders bevordert de onderwijskansen van jonge kinderen. Leiden: Universiteit Leiden. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/19659>
- Mullender-Wijnsma, M. J., Veldman, M., de Boer, H., van Kuijk, M., & Bosker, R. (2020). *Implementatie en effecten van Success for All in Nederland*. Groningen: GION onderwijs/onderzoek.
- Ouderbetrokkenheid*. (z.d.). successforall-nederland. Geraadpleegd op 4 maart 2022, van <https://successforall-nederland.nl/thuis-lezen/>
- Seitsinger, A.M., Felner, R.D., Brand, S. & Burns, A. (2008). A large-scale examination of the nature and efficacy of teachers’ practices to engage parents: Assessment, parental contact and student-level impact. *Journal of School Psychology* 46, 477-505.
- Slavin, R. E., Madden, N. A., Quint, J., & Society for Research on Educational Effectiveness (SREE). (2014). Reading Outcomes of Success for All: Early Results from the MDRC Investing in Innovation Evaluation. In *Society for Research on Educational Effectiveness*. Society for Research on Educational Effectiveness.
- Success for All Foundation (2013). *Leading for Success. A sustainable distributed-leadership approach*. Success for All Foundation.
- Success for All Nederland (2021). *Gebruikswijzer groep 3*. Groningen: GION.
- Success for All Nederland (2021). *Gebruikswijzer Wings. Toelichting op de leerkrachtenhandleiding*. Groningen: GION.

Bijlagen

Bijlage 1: implementatievragenlijst leerkrachten

In deze bijlage is niet de volledige implementatievragenlijst voor leerkrachten opgenomen, maar alleen de vragen die gebruikt zijn voor dit onderzoek.

Beste leerkracht,

Voor je ligt een vragenlijst die deel uitmaakt van het Success for All project. Jouw school neemt al een aantal jaren deel aan dit project.

Doel van deze vragenlijst is om zicht te krijgen op de implementatie van het Success for All programma op jouw school. Om de effecten van het programma op taal- en leesprestaties te kunnen bepalen is het belangrijk om te weten hoe het programma op de scholen is geïmplementeerd. De vragen gaan over de implementatie van diverse onderdelen van het programma in het huidige schooljaar (het taal-/leesprogramma, samenwerkend leren, tutoring, de SfA-coördinator, training & coaching en samenwerking met ouders). Door de vragenlijst in te vullen stem je ermee in dat de hiermee verkregen gegevens worden gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen. De verkregen gegevens worden vertrouwelijk en anoniem verwerkt en zullen niet herleidbaar zijn tot de persoon die de vragenlijst invult. Mocht je vragen of opmerkingen hierover hebben, dan kun je contact opnemen met Marijke Mullender-Wijnsma (projectleider SfA: m.j.wijnsma@rug.nl).

We willen je vragen om de vragenlijst eerlijk en met aandacht in te vullen. Dit zal ongeveer 15-20 minuten van jouw tijd vragen. We danken jou bij voorbaat voor het invullen van de vragenlijst!

Team SfA-Nederland

Je start nu met de vragenlijst. Hieronder volgen eerst een aantal algemene vragen. Na het beantwoorden van deze vragen word je doorgestuurd naar de rest van de vragenlijst. **Let op: de vragen in deze vragenlijst gaan over het huidige schooljaar (augustus 2021 tot nu).**

1. Aan welke groep(en) gaf je dit jaar les?
  - Groep 1
  - Groep 2
  - Groep 3
  - Groep 4
  - Groep 5
  - Groep 6
  - Groep 7
  - Groep 8
  - Anders, namelijk.....

2. Welke lesdagen stond je voor deze groep?
  - Maandag
  - Dinsdag
  - Woensdag
  - Donderdag
  - Vrijdag

3. In welke (niveau)groep(en) gaf je dit schooljaar SfA-lessen of deed je SfA-leselementen?
  - Kleutergroep
  - Groep 3 (niveau M3 of E3)
  - Niveaugroep Plus
  - Niveaugroep M4
  - Niveaugroep E4
  - Niveaugroep M5
  - Niveaugroep E5
  - Niveaugroep M6
  - Niveaugroep E6
  - Niveaugroep M7
  - Niveaugroep E7
  - Niveaugroep Plus

4. Heb je naast het lesgeven ook nog andere taken op school?
  - Ja
  - Nee

5. Welke taken waren dit?
  - Taalcoördinator
  - Rekencoördinator
  - IB'er
  - Anders, namelijk.....

De volgende vragen gaan over samenwerking met ouders in niveaugroep M3 en/of E3:

1. In welke mate is er dit schooljaar gebruik gemaakt van de thuisleesmaterialen?
  - Niet uitgedeeld
  - Uitgedeeld, maar niet besproken tijdens de les
  - Dagelijks besproken in de klas
  - Wekelijks besproken in de klas
  - Af en toe besproken in de klas

2. *Als uitgedeeld*, welke materialen zijn gebruikt? (je kan meerdere antwoorden aanvinken)
  - Boekenleggers
  - Ik lees met jou kaarten
  - Boekrecensies
  - Logboekjes

3. Werden de thuisleesmaterialen daadwerkelijk thuis gebruikt?
  - Dit weet ik niet
  - Ja, door alle kinderen
  - Ja, door ongeveer 75% van de kinderen
  - Ja, door ongeveer 50% van de kinderen
  - Ja, door ongeveer 25% van de kinderen

4. Gaf u ook ander materiaal aan uw leerlingen mee om de taal- en leesontwikkeling te stimuleren (denk aan leesboeken, werkbladen etc.)?
  - Ja
  - Nee

Zo ja, om wat voor materiaal ging dit?

.....

5. In welke mate was er contact met ouders over het thuislezen?
  - Niet
  - Af en toe
  - Regelmatig
  - Vaak

Kunt u het antwoord op deze vraag kort toelichten?

.....

6. Op welke manier heeft u ouders gestimuleerd om thuisleesactiviteiten te doen? (je kan meerdere antwoorden aanvinken)
  - Ik heb ouders niet gestimuleerd
  - Ik benoemde het tijdens oudergesprekken
  - Ik schreef erover op het ouderportaal of in de nieuwsbrief
  - Op een andere manier, namelijk...

7. Was er een ouder- en familieteam op school?
  - Ja
  - Nee

Zo ja, welke activiteiten heeft dit team dit schooljaar ondernomen?

.....

De volgende vragen gaan over samenwerking met ouders in niveaugroep B4 t/m Plus:

1. In welke mate is er dit schooljaar gebruik gemaakt van de logboekjes?

- Niet uitgedeeld
- Uitgedeeld, maar niet besproken tijdens de les
- Dagelijks besproken in de klas
- Wekelijks besproken in de klas
- Af en toe besproken in de klas

2. Werden de thuisleesmaterialen daadwerkelijk thuis gebruikt?

- Dit weet ik niet
- Ja, door alle kinderen
- Ja, door ongeveer 75% van de kinderen
- Ja, door ongeveer 50% van de kinderen
- Ja, door ongeveer 25% van de kinderen

3. Gaf u ook ander materiaal aan uw leerlingen mee om de taal- en leesontwikkeling te stimuleren (denk aan leesboeken, werkbladen etc.)?

- Ja
- Nee

Zo ja, om wat voor materiaal ging dit?

.....

4. In welke mate was er contact met ouders over het thuislezen?

- Niet
- Af en toe
- Regelmatig
- Vaak

Kunt u het antwoord op deze vraag kort toelichten?

.....

5. Op welke manier heeft u ouders gestimuleerd om thuisleesactiviteiten te doen? (je kan meerdere antwoorden aanvinken)

- Ik heb ouders niet gestimuleerd
- Ik benoemde het tijdens oudergesprekken
- Ik schreef erover op het ouderportaal of in de nieuwsbrief
- Op een andere manier, namelijk...

6. Was er een ouder- en familieteam op school?

- Ja
- Nee

Zo ja, welke activiteiten heeft dit team dit schooljaar ondernomen?

.....

Bijlage 2: vragenlijst ouders

<<Volgnummer>>

A. VRAGEN OVER UW KIND EN DE TAALSITUATIE THUIS

1. Mijn kind is een

- Jongen
- Meisje
- Anders

2. Geboortedatum van mijn kind (maand en jaar): _____

3. In welk land is uw kind geboren?

- Nederland
- Een ander land, namelijk: _____

4. Welke (streek)taal wordt in uw gezin het meest gesproken (bijvoorbeeld als iedereen aan tafel zit)?

- Nederlands
- Gronings
- Een andere (streek)taal, namelijk _____

B. VRAGEN OVER THUIS LEZEN

5. Is uw kind een goede lezer?

- Nee
- Een beetje/gemiddeld
- Ja
- Weet ik niet

6. Vindt uw kind het leuk om voorgelezen te worden?

(U kunt uw antwoord hieronder toelichten)

- Nee
- Soms
- Ja
- Weet ik niet

Toelichting:

7. Vindt uw kind het leuk om zelf thuis te lezen? (U kunt uw antwoord hieronder toelichten)

- Nee
 Soms
 Ja
 Weet ik niet

Toelichting:

8. Hoe vaak per week is uw kind thuis met lezen bezig?

Voorgelezen worden <i>(thuis, door u of iemand anders)</i>	Zelf lezen <i>(thuis, met aandacht)</i>
☐ Nooit	☐ Nooit
☐ Minder dan 1x per week	☐ Minder dan 1x per week
☐ 1x per week	☐ 1x per week
☐ 2x per week	☐ 2x per week
☐ 3x per week	☐ 3x per week
☐ 4x per week of vaker	☐ 4x per week of vaker
☐ Weet ik niet	☐ Weet ik niet

Vindt u dat vaak genoeg?

Ja

Nee

Kunt u hier toelichten waarom?

9. **Maakt u het voor uw kind mogelijk om thuis te lezen? *Hiermee wordt bedoeld: 1) leesmateriaal in huis hebben, 2) tijd en ruimte geven om zelf te lezen (U kunt uw antwoord hieronder toelichten)***

- Nee
- Ja, als mijn kind daarom vraagt
- Ja, altijd

Toelichting:

10. **Praat u met uw kind over lezen en/of moedigt u uw kind aan om thuis te lezen?**

- Nee
- Soms (*kunt u hieronder aangeven hoe u dat doet?*)
- Ja (*kunt u hieronder aangeven hoe u dat doet?*)

Toelichting:

11. Vindt u het lastig om met uw kind te praten over lezen en/of uw kind aan te moedigen om thuis te lezen?

- Nee
- Soms (*kunt u hieronder aangeven wat het soms lastig maakt?*)
- Ja (*kunt u hieronder aangeven wat het lastig maakt?*)

Toelichting:

12. Vindt u het belangrijk dat uw kind thuis leest? (*U kunt uw antwoord hieronder toelichten*)

- Nee
- Soms wel, soms niet
- Ja
- Weet ik niet

Toelichting:

13. Krijgt u tips over het thuislezen van school? (U kunt uw antwoord hieronder toelichten)

- Nee
- Soms wel, soms niet
- Ja
- Weet ik niet

Toelichting (bijvoorbeeld; *helpen die tips u?*):

14. Krijgt u materialen (teksten, boeken, opdrachten) om thuis te lezen mee van school? (U kunt uw antwoord hieronder toelichten)

- Nee
- Soms wel, soms niet
- Ja
- Weet ik niet

Toelichting (bijvoorbeeld; *wat vindt u van die materialen?*):

C. VRAGEN OVER UZELF

15. Vindt u lezen zelf leuk? (U kunt uw antwoord hieronder toelichten)

- Nee
- Soms wel, soms niet
- Ja
- Weet ik niet

Toelichting:

16. Ik ben een:

- Man
- Vrouw
- Anders
- Wil ik niet zeggen

17. Waar bent u geboren?

- Nederland
- Een ander land, namelijk _____

18. Mijn kind...

- Woont altijd bij mij
- Woont meer dan de helft van de tijd, maar niet altijd bij mij
- Woont de helft van de tijd bij mij
- Woont minder dan de helft van de tijd bij mij

19. Van welk onderwijstype heeft u een diploma behaald? (Vul het hoogst behaalde diploma in)

- Geen diploma/basisschool
- Praktijkonderwijs
- Vmbo-beroepsgericht (basis, kader)
- Vmbo-theoretisch, mavo
- Havo
- Vwo
- Middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau 1
- Middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau 2 of hoger
- Hoger beroepsonderwijs (hbo)
- Wetenschappelijk onderwijs (universiteit)
- Anders, namelijk _____

Wilt u nog iets kwijt naar aanleiding van deze vragenlijst? Bijvoorbeeld over het thuislezen of de tips/materialen die u van school krijgt?

Dit is het einde van de vragenlijst, erg bedankt voor het invullen!

Bijlage 3: voorbeelden thuisleesmaterialen

Ik lees met jou – Ik kook

Ik lees met jou

IK KOOK

Pannenkoeken, lekker!

Zoek in een kookboek of op internet op hoe je pannenkoeken moet maken.

Maak een boodschappenlijst:
Wat heb je allemaal nodig?

Misschien mag je de pannenkoeken wel echt bakken.

Success for All
NEDERLAND

Copyright ©Success for All. Alle rechten voorbehouden

IK KOOK

Dit heb ik nodig:

Ik vond deze opdracht:

Ik lees met jou – Het weer

Ik lees met jou

HET WEER

Moet je morgen een regenjas aan?
Of een muts op?
Of trek je een korte broek aan?

Lees het weerbericht in de krant of op internet
en schrijf op wat voor weer het morgen wordt.

Success for All
NEDERLAND

Copyright ©Success for All. Alle rechten voorbehouden

HET WEER

Het weer van morgen

Datum:

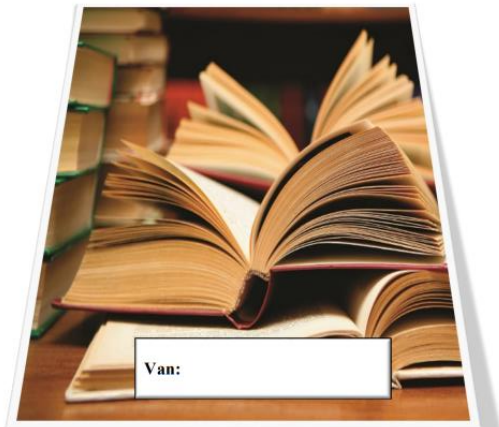

Tekening van het weer van morgen:

--

Ik vond deze opdracht:

LEESLOGBOEK 4

M4 / E4

Dit is jouw eigen logboek. Vanaf vandaag kun je hierin werken.

Het is weer een boekje vol met leuke opdrachten. Elke week kun je kiezen uit twee verschillende opdrachten. Je hoeft in die week maar één opdracht te maken.

Elke week bespreek je in je team de opdracht die je gemaakt hebt. Neem het logboekje dus elke week weer mee naar school!

Je mag kiezen uit de volgende opdrachten:

Week 1:

opdracht 1: Wie van de drie? óf
opdracht 2: Leesbingo

Week 2:

opdracht 1: Woordenslang óf
opdracht 2: Boekentip

Week 3:

opdracht 1: Leesklets óf
opdracht 2: Vriendenboek

Week 4:

opdracht 1: Leesmeter óf
opdracht 2: Een gek boekverslag

Week 5:

opdracht 1: Een kijkje geven óf
opdracht 2: Vrije opdracht

Week 6:

opdracht 1: Strip óf
opdracht 2: Codewoord

Veel leesplezier!

Week 1:

Opdracht 1: Wie van de drie?

of

Opdracht 2: Leesbingo

Opdracht 1: Wie van de drie?

Het boek dat ik lees heet:

Welke personen of dieren zitten er allemaal in het verhaal?
Welke vind je het leukste? Kies er 3. Schrijf een kort stukje over alle 3 en maak er een tekening bij.

★ 1. _____

_____

_____

★ 2. _____

_____

_____

★ 3. _____

_____

_____

_____

Opdracht 2: Leesbingo

Het boek dat ik lees heet:

Op welke plekken lees jij allemaal? Kruis aan waar jij 10 minuten hebt gelezen. Of misschien wel langer!

Zie je een leuke plek om te lezen? Lees daar dan 10 minuten of langer en je mag hem afstrepen! Heb je 5 op een rij? Dan heb je leesbingo en ben jij de leeskoning of leeskoningin!

Ik lees 10 minuten....

Onder mijn bed	Op maandag	Op school	Onder een boom	Op de wc
Op donderdag	Na het eten	In de auto	Met een pet op	In het donker
Zittend in het gras	Onder de tafel	Hardop	Met een snoepje in mijn mond	Op dinsdag
Languit op de bank	Voor schooltijd	In mijn bed	Op woensdag	Zittend op de vloer
Fluisterend	Op vrijdag	In de badkamer	In het weekend	Op mijn favoriete plekje

boekenlegger F

Naam:

Beste ouder/verzorger en leerling uit groep 3,
Op deze boekenlegger staan vijf vragen en opdrachten. Vergeet je niet elke ochtend de boekenlegger weer mee te nemen naar school?
Heel veel leesplezier!

Vrijdag t/m zondag: samenleesboekje nr:

Maak een tekening bij het verhaal.

Maandag

Titel:

Welk woord dat je gelezen hebt vond jij het grappigst?

Dinsdag

Titel:

Lees je favoriete stukje nog een keer als een muisje: met een hoge piepstem.

Dit vond ik:

Woensdag

Titel:

Waarom heb je dit verhaal* gekozen?

Donderdag

Titel:

Wat vond je niet leuk aan het verhaal*?

*Verhaal/strip/recept/tekst/...